

Султанът и кадията

Легенда

Един майсторъ, по заповѣдь на султана, съградилъ въ далечна страна на изтокъ, джамия, каквато нѣмало нигде по свѣта.

Когато била вече готова, султанътъ го запиталъ:

— Би ли могълъ, майсторе, да съградишъ тукъ, въ моята столица, още по-хубава джамия?

— Да! — отговорилъ майсторътъ.

Султанътъ се разсърдилъ, извадилъ сабята си и преди майсторътъ да каже дума, отсѣкалъ му дѣсната ржка. Отишелъ майсторътъ предъ кадията, за да се потужи. Извикалъ кадията и майстора и султана и запиталъ последния:

— Падишахъ ефенди, защо отсѣче ржката на майстора и хвърли него и семейството му въ неволя?

— Честити кадио, и ти би сторилъ така. Уговорихъ се съ него да ми съгради най-хубавата джамия, каквато би могълъ да направи и да му заплатя колкото поиска. Когато бѣше готова, азъ едва не ослѣпѣхъ отъ нейната красота и разбрахъ, че не мога да имамъ по-големо щастие въ живота, но майсторътъ ми отговори, че би могълъ да съгради още по-хубава джамия. Отсѣкохъ му тогава ржката, защото той не вършеше това, което езикътъ му казваше. Сега ти отсѣди по воля Божия.

— Така ли е? — запиталъ кадията.

— Да, напълно тъй! — отговорилъ майсторътъ, — но разреши ми да ти кажа нѣщо, което не можехъ да кажа на султана. — Когато бѣхъ овчаръ, съградихъ първата джамия. Тя бѣше направена отъ калъ и дърво и все пакъ най-хубава, каквато можеше да бѣде създадена отъ моята неизучена ржка. Всѣка друга, която по-късно съградихъ, бѣше по-хубава отъ по-раншните. Така стана и съ тази на султана. Когато я видѣхъ готова, разбрахъ, че бихъ могълъ да съгради още по-хубава. Въ свещенитѣ книги е казано: „Човѣче, колкото повече работишъ и учишъ, толкова повече и твоитѣ творения ще бждатъ все по-големи и по-хубави.“ Сега ти отсѣждай по Божия справедливостъ.

Султанътъ отворилъ очи предъ тия думи на майстора, а кадията извадилъ ножъ изъ пояса си и отсѣкълъ ржката на султана.

На това султанътъ казалъ мъдро:

— Да не бѣше кадия, за такава присѣда, бихъ те съсѣкълъ съ сабята си

Привѣзти думи кадията извадилъ подъ възглавницата си една змия, която започнала да съска и казалъ на султана.

— Ако бѣше се възпротивилъ на моята присѣда, видишъ ли тази отровна змия — веднага щѣше да те умъртви!

— Майсторе, ще ти дамъ всички

Декемврий

Нѣма слънце, нито птички,
само въ пустото поле
чезни гарвани, самички,
сж размахали криле.

А надъ Витоша и Люлинъ,
скрити въ сивитѣ мъгли,
за очитѣ ни забуленъ, —
непрестано снѣгъ вали.

И полето, запуснѣло
вече съ песенъ не зове.
Скоро всѣки градъ и село
ще потъне въ снѣгове.

Ще заплачатъ вѣтроветъ,
но ще бждатъ чудни дни:
хей, дечица, пригответе
своитѣ мънички шейни!

БОРИСЪ МАКОВСКИ

блага, за да живѣешъ най-щастливо; ще ошастлива тебе и твоя родъ и потомството ти дори — казалъ султана.

Като се обърналъ любезно къмъ майстора и кадията, султанътъ казалъ: — Отсѣкохъ чужда ржка и изгубихъ своята. Радвамъ се, че въ моята страна има справедливъ сѣдъ, който да наказва всѣкиго споредъ дѣлата му. Нека всѣки сѣдия не стои слѣпъ предъ законитѣ, а да се въоръжи съ тѣя сабя и тѣя змия.

Излъзе книгата
ЯНЪ
БИБИЯНЪ
Приключенията на едно хлапе
Издание на „Хемусъ“
ЦЕНА 50 ЛЕВА

Храбриятъ овчаръ

Японска приказка

Въ една тѣсна долина, обградена съ високи стени, кждето е било винаги мрачно и страшно, живѣеше вѣлшебникътъ Роръ. Той обитаваше въ една малка колиба, направена отъ камъни. Отъ него се плашеха и бѣгаха всички, защото бѣше наистина много страшенъ. Очитъ му свирепостъ блестѣха. Говорѣше се, че той можелъ да превърне всѣкиго на това, което пожелае — на птица, риба и други животни.

Никой не знаеше какъ той се настаня тамъ, но всички се мъчеха да избѣгатъ отъ него.

Единъ младъ овчаръ, по име Изаки, който пасѣше селското стадо, изгуби веднажъ едно агне и трѣгна да го търси.

Той се покатери по планината и следъ това се спусна на мѣстото, дето живѣеше магьосникътъ.

По пѣтя си, на всѣка крачка, той налиташе на змии и гущери, но не имъ обръщаше внимание.

Когато Изаки се приближи до колибата, вѣлшебникътъ излѣзе отъ нея страшно разгнѣвенъ.

— Какво търсишъ тука? — викна той още отъ далече.

— Кажи ми, знаешъ ли, кжде се е изгубило моето агне? — запита го Изаки.

Вѣлшебникътъ се засмѣ, изблеци очи и каза:

— Разжса го черенъ вѣлк! И още много жертви ще иска той отъ тебе. Черниятъ вѣлкъ е непобедимъ. Чуваешъ ли?

— Ако е така — каза Изаки, — азъ ще се справя съ него. Не жала живота си, защото желая да избавя и другитѣ отъ това зло.

— Слушай, — каза вѣлшебникътъ — зло те чака! Повече не питай! — Азъ зная какво върша и не можешъ ме уплаши — отговори Изаки и си трѣгна за въ кѣщи.

Още сжщия день Изаки събра стадото, грижливо го затвори, облѣче коженитѣ си дрехи, грабна ножа си и отиде при страшния вѣлкъ.

Намѣри го тамъ горе въ планината. Изведнѣжъ въ нощната тишина се разнесе гласъ: „у-у-у!“ Трѣпна сърдцето на Изаки отъ страхъ, но той не се изплаши и трѣгна по направление отъ кждето идѣше гласа.

Наистина това бѣше черенъ вѣлкъ, голѣмъ, съ страшни огнени очи и червенъ изплезенъ езикъ.

— Разбойнико! — извика Изаки.

— Не се боя отъ тебе. Трѣбва да спася другитѣ, па макаръ и да загина.

Изведнѣжъ черниятъ вѣлкъ му викна съ човѣшки гласъ:

Имената на материтѣ

Африка получила името си отъ финикийската дума „хаврека“, която означава „сияние“, „свѣтлина“.

Азия сжщо е получила името си отъ финикийската дума „азу“, която означава „земя, въ която се ражда слънцето“

Америка е получила името си отъ Америко Веспучи, който е написалъ първата книга за тоя новооткритъ материкъ.

Австралия е получила името си отъ израза: „тера аустралис“, т. е. южната земя.

Европа произхожда отъ Хебридската (еврейска) дума „еребъ“. А това значи „слънчевъ залѣзъ“.

— Безумнико! . . . По-добре е да се споразумѣемъ помежду си, за да живѣемъ и двамата по-хубаво. Съ твоето мжжко сърдце и храбростъ ще победимъ цѣлия свѣтъ.

Изаки не слушаше тия лицемѣрни думи, а веднага натика лѣвия си юмрукъ въ зиналата уста на вѣлка, а съ дѣсната ржка му нанесе смъртоносенъ ударъ съ ножа си.

Въ сжщия моментъ изтрѣще страшенъ грѣмъ, като че ли земята

се срути и Изаки падна въ безсъзнание до трупа на черния вѣлкъ.

Едва въ зори, при изгрѣвъ слънце, Изаки се свѣсти. Тогава той одра черната кожа на убития звѣръ, претметна я на рамо и си трѣгна за дома

Слонътъ и антилопата

Негърска басня

Слонътъ и разни други животни решили да работятъ. Антилопата казала:

— Хайде работете въ моето го: панство.

Слонътъ казалъ:

— Не, работете на моето.

Тогава антилопата му се сопнала: — Нѣма на твоето; иначе ще ви попрѣча на работата.

И тя взела арфата, седнала край пѣтя и започнала да свири. Веднага се събрали около нея всички животни и започнали да играятъ. Като се наиграли добре, струпали се около антилопата и слушали какъ тя свири. Работа обаче никой не пипналъ.

Дошелъ слонътъ и казалъ:

— Какво има? Защо никой не работи?

Антилопата му отговорила:

— Азъ искахъ да заработя на своя имотъ, ти не позволи и сега повече не ми се работи.

Като чули това другитѣ животни, решили и тѣ да не работятъ.

Само горскитѣ мравки и пчелитѣ, които били заети, не присѣтствували на това събрание. Затуй пѣкъ щомъ дойде зима, тѣ си се прибиратъ въ своитѣ топли кѣщи, хранятъ се съ онова, което сж събирали презъ лѣтото и се веселятъ. Голѣмитѣ животни, въ снѣгъ и студъ, търсятъ храна и като не могатъ да синамѣрятъ изяждатъ се едни други.

Добре да знаемъ

Сжществува електрическа машина, която приготвяла дневно по 10,000 тухли. Тя се обслужва само отъ трима души.

Почти всѣка година се откриватъ около 5 комети.

Споредъ нѣкои лѣкари, музиката спомага за лѣчение на нѣкои болести повече, отколкото медицинскитѣ лѣкарства.

Днесъ въ свѣта има повече въоръжена войска, отколкото преди войната.

Въ Франция и Белгия има още хора, които вѣрватъ, че могатъ да се излѣкуватъ отъ туберкулоза като ядатъ кошешко месо.

Фасулътъ „соя“ има своя произходъ отъ Манджурия. Аклиматизиранъ въ Америка, отъ него добиватъ: фабрично млѣко, хлѣбъ, сирене, масло, глицеринъ, бои, сапунъ, линолеумъ, билиардъни топки и др. предмети.

презъ долината на вѣлшебника, съ желание да му покаже, че е одѣржалъ своята дума.

Колко много се зачуди той, като видѣ, че всичко изведнѣжъ се е просѣнило въ страшната и мрачна долина. Сега тя цѣвтѣше, цѣла обсъяна съ дивни градини и тлѣсти пащи. Вѣрѣдъ тѣхъ се издигаха хубави кѣщи. Мжже, жени и деца славословѣха Изаки.

— Да живѣе Изаки! — викахатъ — да живѣе нашия освободителъ отъ злия вѣлшебникъ.

И тѣ го понесоха на ржце къмъ разкошенъ дворецъ. Въ градината го чакаше чудно хубава девойка съ своята свита

Изаки падна предъ момичето на колѣне. Тя сложи дланъ на косата му и каза:

— Поздравлявамъ те, храбри и благородни Изаки, победителю на злия вѣлшебникъ! Ти виждашъ какво си сторилъ като победи черния вѣлкъ, подъ чиято кожа се криеше самия вѣлшебникъ. Той преди много години омагьоса цѣлото наше царство и съ своята сила ни превърна на гущери и змии, а кѣщитѣ — на пусти каменаци. Отъ сега нататѣкъ ти ще управлявашъ нашата земя и ще бждешъ мой мжжъ!

— Да живѣе Изаки, нашиятъ спасителъ! — викаше събралиятъ се народъ и провъзгласи Изаки за свой царъ.

Превелъ Пилигримъ